

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

ANULŪ XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

© seriă garmondū 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N°. 144.

Luni, Marți 14 (26) Augustū

1884.

Brașovū in 13 (25) Augustū.

Republica francesă și-a dat multă silință, în cei de cece ani ce au urmat imediat după războiul germano-francesū, de a eși din starea ei izolată, dăr cu tôte sfortările ei n'a putut dobandi nici unū succesū diplomaticū mai însemnatū în Europa. Germania cu cancelarul ei ocupară totū tărēmū și apucăturile stângace ale diplomaților republicei favorisau numai planurile bismarkiane. Nemulțumirea ce a aprinsū în urma acēsta spiritele în Franca și dorul de a câștiga noi lauri, dândū nouē doveđi despre valoarea militară și despre puterea Francesilor, au contribuit pōte mai multū ca orī și ce alte considerațiuni la aceea, că republica a inauguratū înainte cu trei ani o politică colonială francesă, în silū mare. Expedițiunea în contra Chrumirilor din Africa a fostū numai unū micū începutū. Nu multū după aceea Franca a cuceritū Tunisia, a anexatū insulele Tahiti, a pusū piciorul pe țărmurii însemnatului riu Congo, a pusū în lucrare ocuparea insulei africane Madagascar, unde a trimisū 11 corăbii cu vreo 2500 de omeni și în urma expedițiunei din Tonchinū, după multe lupte cu o armată de 17000 omeni și cu o numărōsă flotă, a isbitū a-și supune regatulū Anamului cu Tonchinulū, în Asia răsăritenă.

Sunt mai multū de duoi ani de cândū dureră războiulū în delta Tonchinului. După ce le-a fostū succesū trupelorū francese de a lua cetatea Bac-Ninh în luna lui Marte trecutū, se credea că în curēndū campania va fi terminată. Comandanții francesi însă se mulțamiră cu victoria aceea și cu alte mici succese și nu întreprinseră nimic spre a ocupa fortărețele Lang-Son, Cao-Bang și Lao-Cai, cari domină defileele, ce ducū spre China și cari ar fi asiguratū Francesilor posesiunea Tonchinului. Causa acestei temporizări erau instrucțiunile, ce le căpētă comandantulū supremū alū trupelorū de expedițiune Milot dela guvernulū francesū, care voia să se evite cu orī-ce prețū conflictulū cu China.

În urma acēsta inimicițiile au și fostū sistate și se începură negocierile de pace cu China, cari s'au încheiatū în modulū celū mai mulțumitorū pentru Franca la 11 Mai anulū curentū cu tratatulū dela Tien-tsin.

În urma acēstui tratatū, încheiatū în numele Chinei de vice-regele Li-Hung-Chang, aprobatū de împăratēsa Chinei și de consiliulū imperialū (Tsong-li-Yamen) și provēdūtū cu sigiliulū regalū, Franca dobēndi protectoratulū peste regatulū Anamului și Tonchinū, Chinesii se obligară a deșertā fortărețele Lang-So, Cao-Bang, Chat-Che, Lao-Cai precum și tôte punctele fortificate dela fruntarii.

Conformū tratatului dela Tient-tsin, pe la mijloculū lunei lui Iuniu, Francesii trimiseră o colonă de vre-o 700 de omeni ca se ocupe Lang-Sonulū, care trebuia se fie evacuatū încă dela 6 Iunie de trupele chineze. Când colo ce se veđi? Chinesii în locū de a părăsi fortărețele se pregtău de a face rezistență Francesilor și când colonă memorată se apropiā de Lang-Son, ea fu atacată de vre-o 3000 Chinesii și după o luptă îndelungată fu silită a se retrage cu mari pierderi.

Era învederatū în urma acēsta, că Chinesii

au călcatū în picioare tratatulū încheiatū de ei în tōtā forma și pentru acēstā purtare perfidă guvernulū francesū a cerutū dela guvernulū din Peching o satisfacțiune estraordinară: desaprobaria procederei comandanților chinesi, deșertarea imediată a fortărețelorū dela graniță și o despăgubire de război de 200 milioane franci.

Negoțierile se începură la Shanghai între reprezentantulū Francei Patenōtre și delegații guvernului chinesū. Cu mare anevoiā și târđiu se învoiră Chinesii de a deșertā, dreptū satisfacțiune, fortărețele și a plăti 3¹/₂ milioane franci pentru familiile Francesilorū căduți la Bac-Le. Franca nu s'a mulțamitū cu acēstā sumă, dar, în ultimatulū sēu, a cerutū în locū de 200 numai 80 mil. franci ca despăgubire. Marele consiliu imperialū chinesū n'a voitū nici decum să primescā acēstā condițiune. Delegații chinesi au plecatū din Shanghai și negocierile au rēmasū să se continue la Paris între ministrulū Ferry și trimisulū chinesū Li-Fong-Pao. Ele n'au avutū însă nici unū rezultatū. Trimisulū chinesū i s'au datū pașapōrtele, ér consululū francesū din Peking a primitū instrucțiunī se părăsescā capitala chinesă. Totodată o parte din flota francesă a primitū ordinū de a blocā portulū Che-Lung și a pune mână pe bogatele depozite de cărbuni de acolo. Cu acēsta s'au începutū inimicițiile cu China, fără a se declarā formalū războiulū.

Telegrama din Shanghai ne spune, că flota francesă, sub comanda admiralului Courbet, a bombardatū și distrusū arsenalulū din Fu-Ceu, în care se fabricā totū felulū de materialū de război alū Chinei, și a cufundatū șapte canoaniere chineze.

De ceea ce s'a temutū guvernulū francesū n'a scăpatū, conflictulū cu China a izbucnitū.

Se anunță, că Li-Fong-Pao, deși are de căte-va țile pașapōrtele în mână, nu a plecatū încă din Parisū. Pōte că așteptā instrucțiunī, să începā din nou negocierile. Acēsta ar fi unū bine nu numai pentru China, ci și pentru Franca, care tocmai acum, când ar trebui să-și concentreze tōte puterile în Europa, se vede încurcatā într'unū război, ce va cere multe jertfe și în omeni și în bani.

Se țice, că Anglia n'ar fi cu totulū străinā decisiunilorū luate de marele consiliu chinesū. Cumcă Germania și prințulū Bismark privescū cu plăcere la încurcăturile ce le are Franca în afară din Europa, este unū lucru fōrte naturalū, și se pōte lesne pricepe pentru ce cabinetulū din Berlinū o sprijinesce în aceste întreprinderi.

China e slabā, arsenalulū ei principalū este deja distrusū, materialū de război ar mai avē, dar n'are soldați și oficeri; însă nici flota francesă nu pōte face multū, decā nu va avē trupe de ajunsū pentru debarcare. Cei 20,000 de omeni din Tonchinū nu se potū mișcă de acolo, căci pozițiunile ocupate în aceea provincia trebuie apărute. Ar trebui prin urmare să trimētā Franca aprōpe încă odatā p'atāta oștire în China.

Amū dorī, ca bombardamentulū dela Fu-Ceu să fie de ajunsū spre a înfrānge cerbicia Chinesilorū, căci ar fi tristū, ca în fața celorū ce se preparā de marele împărății în Europa, Franca să fie cu mânilē legate din cauza încurcăturilorū ei în Asia.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alū „Gaz. Trans.”)

Viena, 24 Augustū. — Maiestatea Sa plēcā în 28 c. sēra de la Bruck la Aradū, unde va sosi în 29 c. dimineța. După manevrā va plecā la 3 Septembre la Angern, unde va asistā la manevrele cavaleriei. În 6 Septemvre se va duce la Viena, de unde în 9 Septemvre se va întōrce la Angern cu deputațiunile țerilorū streine, ca să asiste la încheierea manevrelorū.

Specia, 24 Augustū. — După o furtună violentă colera a izbucitū aci fără veste. Dintre 70 de bolnavi de colerā, 48 au muritū.

Roma, 24 Augustū. — În cele din urmă trei țile au fostū în provinciile infectate 108 bolnavi și 59 morți de colerā.

Schangai, 24 Augustū. — Arsenalulū din Fu-Ceu, după unū bombardamentū de trei ore de cătrā flota francesă, a fostū distrusū alaltăeri. Șapte canoaniere chineze s'au cufundatū, ér douē au isbitū să scape. Flota francesă a rēmasū intactā.

Marsillia, 24 Augustū. — Aci au fostū 18, în Toulon 9, în alte locatități 37 morți de colerā.

Aradū. — 24 Augustū. Ađi au începutū exercițiile de arme.

CRONICA ȚILEI.

În deputațiunea de dame, ce se va prezentā la Aradū M. S. Impēratului sub conducerea d-nei Salacz vorū fi și dōmnele Oncu, Beleșū și d-ra Bonciu, romāne.

Onomastica lui Ludovicū Kossuth, capulū revoluțiunei maghiare din 1848, se va serbā cu mare pompā în mai multe orașe unguresci, anume în Seghedinū, în Oradea mare, în Strigoniū și alte orașe și sate.

Cu ocașiunea serbării țilei naserii împēratului s'au datū în 16 și 17 Augustū reprezentațiunile teatrale și balulū în casa de nebuni din Brünnfeld. Din 740 de bolnavi internați, 400 au asistatū la reprezentațiunile teatrale ce le-a datū o societate de diletanți. Nebunii își esprimară mulțamita lorū dārindū fie-cărui diletantū câte-o cununā de flori.

Corulū vocalū din Lipova, cu ocașiunea serbării hramului sf. biserici, care va fi în 15 (27) Augustū, va dā sēra unū concertū și jocū în curtea bisericii gr. or. Prețulū intrării: loculū I e 1 fl., loculū II e 60 cr., și parterū 40 cr. de persoanā. În casū de plōiā concertulū și joculū se vorū dā în ospētăria la »Regele Ungariei.«

»Telegrafulū« scrie: D. Gr. Gabrielescu, primulū tenorū alū teatrului naționalū a sositū țilele acestea în capitalā. D-sa fusese în Egiptū, unde a fostū angajatū, și la întōrcere, trecēndū prin Constantinopolū, a datū și acolo unū concertū în salōnele consulului generalū alū Romāniei de acolo, unde a fostū primitū cu mulțamirea datorată unui talentū așa de cunoscutū ca alū d-sale.

»Națiunea« spune, că domni Moceanū și Veleșcu se aflā deja în Madrid. Debutulū lorū și alū insoțitorilorū lorū, douē tinere spaniole, a fostū Joi 2 (14) în grădina Retiro. »La corespondinza d' Espania« dā acēstā noutate, adăugēndū că vorū eșecutā danțuri caracteristice romāne. — Nu ne indoimū că succesulū compatrioțilorū noștri va fi mare.

»Monitorulū oficialū« spune, că în țiuā de 26 Iulie trecutū, cădēndū o plōiā torențială pe teritorulū comunei Șarulū-Dornei din județulū Suceava, în Moldova, au fostū trāsnite 72 oi și 4 mascuri în muntele numitū Dealū-Vēratū.

Rēspundēndū la scirea datā de »Rēzboiulū,« că vre o 400 de familii germane ar fi hotărīte să plece din Dobrogea în America, țice »Tulcea«: »Este adevēratū, că în cursulū anului trecutū și în primāvēra anului curgētorū

Cursul la bursa de Viena

din 23 Augustu st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.-	Bonuri croato-slavone . . .	100.-
Rentă de aur 4%	92.-	Despăgubire p. dijma de	
Rentă de hârtă 5%	88.85	vinu ung.	98.75
Imprumutul căilor ferate		Imprumutul cu premiu	
ungare	142.20	ung.	114.75
Amortisarea datoriei căi-		Losurile pentru regularea	
loru ferate de ostu ung.		Tisei și Segedinului . . .	115.90
(1-ma emisiune)	96.30	Renta de hârtă austriacă	80.70
Amortisarea datoriei căi-		Renta de arg. austr.	81.85
loru ferate de ostu ung.		Renta de aur austr.	103.80
(2-a emisiune)	118.50	Losurile din 1860	134.25
Amortisarea datoriei căi-		Acțiunile băncei austro-	
loru ferate de ostu ung.		ungare	858.-
(3-a emisiune)	101.90	Act. băncei de creditu ung.	305.25
Bonuri rurale ungare	101.10	Act. băncei de creditu austr.	308.40
Bonuri cu cl. de sortare	101.-	Argintulu — Galbin	
Bonuri rurale Banat-Ti-		impărătesci	5.75
mișu	101.-	Napoleon-d'ori	9.65 1/2
Bonuri cu cl. de sortare	101.-	Mărci 100 imp. germ.	59.50
Bonuri rurale transilvane	101.-	Londra 10 Livres sterlinge	121.60

Bursa de București.

Cota oficială dela 11 Augustu st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 93 3/4	vënd. 94
Renta rom. amort. (5%)	95 3/8	
convert. (6%)	97 1/4	98
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	34 1/4	
Credit fonc. rural (7%)	102 1/4	103
" " (5%)	90 1/2	92 1/4
" " urban (7%)	101 3/4	102
" " (6%)	97 1/2	98
" " (5%)	87 1/2	88
Banca națională a României	1323	1420
Ac. de asig. Dacia-Rom.	340.	368
" " Națională	237 1/2	247 1/2
Aurü	540.0%	550
Bancnote austriace contra aurü	2.07.	2.09

Cursulu pieței Brașovü

din 25 Augustu st. n. 1884.

Bancnote românesce	Cump. 9.10	Vënd. 9.12
Argint românesce	9.05	9.10
Napoleon-d'ori	9.60	9.64
Lire turcesce	10.86	10.70
Imperiali	9.86	9.88
Galbeni	5.64	5.67
Scrisurile fonc. » Albina	100.50	101.50
Discontulü	7—10 %	pe anü.

Numere singuraticice din „Gazeta Transilvaniei“ se potü cumpëra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

Acei domni abonați ai noștri, cari au plătitü prețulü abonamentului pe una jumătate d e anü seu pe unü anü, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugați a ne trimitte diferența prețului urcatü dela 1 Aprilie c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.“

ABONAMENTE LA „GAZETA TRANSILVANIEI.“

se potü face de la **1** și **15** a fie-cărei luni.

Pentru Austro-Ungaria pe anü	12 fl. v. a.
” ” ” ” 1/2 ”	6 ” ”
” ” ” ” 1/4 ”	3 ” ”
Se acórdă abonamente și lunare cu	1 ” ”
Pentru România și străinătate pe anü	36 franci
” ” ” ” 1/2 ”	18 ” ”
” ” ” ” 1/4 ”	9 ” ”

Celü mai ușorü mijlocü de abonare este prin mandatü postalü. Abonamentele se plătescü înainte.

Rugämü pe domnii abonați să binevoiescă a ne da lămuritü adresa, ca trimiterea diarului să nu sufere nici cea mai mică întârziere.

Administrațiunea.

Depositü de postavuri de Brașovü.

Subscriși au onóre a aduce la cunoscința onor. publicü, că în piața Brașovului „Têrgulü Florilorü“ 326 și-au stabilitü unü depositü alü cunoscutelorü fabricate de

Postavü de lână neamestecatü și de culóre veritabilă și mărfuri de modă și ne rugämü de binevoitorulü concursü alü onor. publicü, fiindü gata a'lü servi câtü mai solidü.

5—15

Wilhelm Scherg & Comp.

2—4

PUBLICAȚIUNE.

Din partea subscisei primării comunale se aduce la cunoscința publică, cumcă comuna Zêrnești va vinde în calea licitațiunei la 31 Augustü 1884 la 10 óre a. m. în pădurea din apropiere „Valea lui Paur“ 1520 metri lemnü de mestécänü pentru focü. Prețulü strigărei e statoritü cu 88 cr. pentru unü metru; alte condițiuni mai detaiate se vorü face cunoscute ditoritorilorü de a cumpëra, în ziua licitațiunei.

Zêrnești în 19 Augustü 1884.

Primăria comunälü.

Badiu, notarü.

Ioanü Dobre, primarü.

Marea expozițiã artisticã istoricã a lui Veltée.

în sala redutei din cetate

va fi incã numai puține zile expusã.

Grupü aședatü din nou:

Mersulü LA EȘAFODÜ.

Intrarea acum NUMAI 10 cr.

Esecuțiunea nefericitei Regine Maria Stuart.

Cu deosebire se distinge grupulü

CHRISTOSÜ ÎNAINTEA LUI PILATÜ DE MUNKACSY.

Deschisã ziua dela 5 óre dupã amedi până la 10 óre séra, în Dumineci și sêrbãtori dela 3 óre d. a. pênã la 10 óre séra.

Prețulü intrării de persónã numai 10 cr.

Cu tótã stima

Louis Veltée.